

інвалідність, вади здоров'я та потребують догляду та опіки. Це – додаткове навантаження на шлюбні стосунки; 5) втрата та руйнування житла, втрата роботи додають напруги та конфліктів; 6) складності в реалізації репродуктивних потреб, страх народжувати дитину в військовий час.

Таким чином, в Україні найближчим часом буде збільшуватися кількість розлучень. Це наслідки кожної війни.

Муратов К. О.
Науковий керівник доц. Шанідзе Н. О.
НТУ «ХП»

ФУТБОЛ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Футбол – командний вид спорту, в який грають дві команди по одинадцять гравців зі сферичним м'ячем. Близько 250 мільйонів чоловіків і жінок із більш ніж 200 країн грають у футбол, що робить його найпопулярнішим у світі видом спорту. В сучасному світі футбол, давно вже є значно більше аніж спорт, це повноцінний соціальний феномен, який має вплив на величезну кількість людей, які вболівають за свої улюблені команди або команди які грають в їх містах, але особливі емоції проявляються під час матчів національних збірних на міжнародних турнірах. Більшість людей, об'єднуються разом, всіх згуртовує підтримка своєї футбольної команди, яка певною мірою уособлює цілу націю, а її гра – представництво держави на міжнародній арені. Вболівання за збірну супроводжується народними танцями, різноманітними розвагами, масовим єднанням навколо державних атрибутів.

Самим найкращим прикладом є збірна України з футболу на чемпіонаті Європи 2020 року. В той час, Україна вперше пройшла в 1/4 фіналу чемпіонату, сталося це після перемоги над збірною Швеції з рахунком 2:1. Вся Україна була об'єднана підтримувати збірну, всі вболівальники, і навіть ті хто не цікавився футболом, вболівали за для перемоги. А які були емоції в соцмережах, коли на 121 хвилині, Україна забиває гол, та звучить фінальний свисток. Навіть було не

важливо, що в наступному матчі, Україна програла у чотири м'яча, тому що, тих емоцій, яку отримала країна за допомогою футболу, було достатньо.

В сучасний час футбол у нашій країні уже давно виконує «соціальну роль». У непростий для держави час гра мільйонів служить одним із каталізаторів для об'єднання країни та дарує мабуть чи не єдині позитивні емоції під час війни.

Онищенко М. Г.
Науковий керівник: доц. Ляшенко Н.О
Харківський національний університет радіоелектроніки

ДОБРОВІЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ЗСУ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну піднесло в суспільстві не лише військових: наступними за масштабом визнання стали волонтери та волонтерські організації. Вони, як горизонтальна система зв'язків, спроміглися закрити діри в деяких стратегічних ініціативах центральної влади. Проте волонтери – менеджери добровільних пожертв. У них ніколи б не вийшло збільшити свою роль без широкої підтримки цивільного населення. Для розуміння ситуації треба розглянути причини росту вкладів:

1) На відміну від гібридного етапу Російсько-української війни новий розпал не залишив простору для абстрагування від навколишніх подій: серед переважної більшості українців доволі швидко сформувався спільний травматичний досвід.

2) Війна відзначилася навалом тематичного медіаконтенту. Разом із цим соціальні мережі стали осередком обміну досвідом. Сформувалася особлива інтернет-культура, яка служить фундаментом суспільних ініціатив.

3) Відео та фото від військових де-факто демонструють результати підтримки армії. Так солдати опанували формат розважального контенту, а волонтери – підзвітності у тому числі ексклюзивним контентом.